

رادیو اتومبیل توشیبا
مرغوبترین و عالی ترین رادیوی
تومبیل . مرکز پخش: جنرال رادیو
، پشت شهر داری

ایران

نیمه دوم
۱۳۴۵

■ صفحه ۱۷ ■ سال بیست و ششم ■ شماره ۲۴۴۹ ■ دوشنبه ۳۱ شهریور ۱۳۹۹ ■ ۳ صفر ۱۴۴۲ ■ ایران قرن هشتاد و یک

بریده جریده

تهیه و تنظیم: حسن مجیدی

پخش نخستین آواز شجریان از رادیو

مرغ سحر

«برای ورود به عرصه موسیقی زحمات و سختی های بسیاری را متحمل شدم و مواردی سر راهم بود که علاقه ای به راه یافتن در آنها را نداشتم و نیز مسائلی در رادیو و تلویزیون وجود داشت که مزاحم کار من می شد. برای معرفی خود به شورای موسیقی رادیو رفتم و اعضای شورا به تصور اینکه من خواهان حقوق و دستمزد هفتم مر ار د کردند و نوازندگان نیز با بیان اینکه بچه های شهرستانی خارج می خوانند و ساز ما را خراب می کنند، از نواختن با من سر باز زدند. اما زنده یاد اجواد بدیع زاده» که پیشتر کارم را شنیده بود مرا به نزد استاد «داوود پیرنیا» برد و ایشان پس از شنیدن صدایم اظهار شنودنی و رضایت کرد و فردای آن روز به دستور این هنرمند با استتور روانشاد «رضا ورزنده» قطعاتی را در آواز افشاری را غزلی از حافظ تحت عنوان «ما سرخوشان مست دل از دست داده ایم» خواندم که در قالب برگ سبز شماره ۲۱۶ ضبط و در چهار ماه بعد در آذر ۱۳۴۵ با نام «سیاوش بیدگانی» از رادیو پخش شد. پلدم به عنوان یک چهره مذهبی در مشهد از شهرت و محبوبیت خاصی بر خوردار بود لذا به احترام ایشان ترجیح دادم برای فعالیت موسیقایی از نام مستعار استفاده کنم». محمد رضا شجریان بدون شک از بزرگترین چهره های هنری قرن اخیر ایران است که فردا همزمان با اول مهر ۸۰ ساله (متولد ۱۳۱۹) می شود. هنرمندی که روزی اعضا شورای رادیو او را رد کردند ولی با سخت کوشی، پشتکار، خلاقیت و از همه مهمتر صدای مردم بودن به جایگاهی در فرهنگ ایران رسیده است که امروز چشم های میلیون ها ایرانی نگران وضعیت جسمانی او بعد از چندین سال مبارزه با بیماری است. محمدرضا شجریان در مشهد زاده شد. او از کودکی استعداد بسیاری در آواز خواندن داشت و باتوجه به استعداد و صدای خویش تحت تعلیم پدرش که قاری برجسته قرن آن بود، آموزش دید و در سال ۱۳۳۱ هنگامی که ۱۲ سال بیشتر نداشت برای اولین بار صدای تلاوت قرآن او از رادیو خراسان پخش شد. او درسال ۱۳۳۸ به دانشسرای مقدماتی در مشهد رفت و پس از دریافت دیپلم دانشسرای عالی به استخدام آموزش و پرورش درآمد و چند سالی معلم شد. او در همین دوره ستور را نزد «جلال اخباری» آموخت. شجریان در نیمه دهه ۴۰ به دعوت «داوود پیرنیا» بنیانگذار برنامه گل ها در رادیو در سال ۱۳۳۵ به تهران آمد و با ضبط برنامه های گل ها با نام مستعار سیاوش بیدگانی وارد دنیای آواز و موسیقی شد و سپس برای تمرکز بیشتر بر موسیقی به همراه همسر و فرزندانش به تهران آمد. محمدرضا شجریان تا سال ۱۳۵۰ اسم مستعار سیاوش بیدگانی را برای خود استفاده می کرد و در برنامه های رادیویی «گل ها»، «گل های رنگانگ»، «گل های تازه»، «یک شاخه گل»، «گل های جلوبیدان» و «برگ سبز» آواز خواند. محمدرضا شجریان در اوایل دهه ۵۰ نزد

افتتاح نخستین مسجد مدرن پایتخت

نگین دانشگاه تهران

کلنگ احداث مسجد دانشگاه تهران روز اول خرداد ۱۳۳۴ به زمین زده شد. مسجد دانشگاه از نخستین مساجد معماری مدرن در شهر تهران بود که به وسیله عبدالعزیز فرمانفرمایان طراحی شد. کار ساخت مسجد در فضایی به وسعت ۱۸۰۰ مترمربع که ۹۰۰ مترمربع به شبنستان و ۹۰۰ مترمربع نیز به صحن اختصاص یافته و دارای دو مناره، هر یک به ارتفاع ۲۸/۴۰ متر بوده، نزدیک به یازده سال طول کشید. مجله اطلاعات جوانان، روز ۲۷ مهر سال ۱۳۳۹ در اعتراض به تکمیل نشدن ساختمان مسجد می نویسد:

«...چند سال پیش سروصدا پا کردند و بوق و کرنا زدند که دانشگاه تهران هم... می خواهد مسجد داشته باشد و بالاخره طی تشریفات، اولین کلنگ ساختمان مسجد دانشگاه را به زمین زدند. بعد از آن دومین کلنگ و سومین کلنگ هم زده شد و مسجد بسرعت جلو آمد. ساختمان آن هم واقعاً تماشاایی بود. با این طرح و نقشه جالب و مواد و نحوه ساختمانی که انتخاب کرده بودند، ساختمان این مسجد اصلا یک کار جالب به شمار می آمده مدتی ساختمان پیشرفت کرد، بعد نیمه کاره ماند. دوباره دست به کار شدند، باز هم نیمه کاره ماند و بالاخره بعد از چند بار آغاز و اتمام، مسجد همچنان نیمه کاره است و در حالی که چیزی از ساختمانش نمانده و اسکلت بتونی آن کاملاً به پایان رسیده است، آن را همین طور نیمه کاره گذاشته اند. این جا یک سؤال موجود است: آیا دانشگاه، مسجد می خواهد یا نه؟ خوب این اختراع ما نیست. تمام دانشگاه های بزرگ دنیا عبادتگاه دارند و در نقشه دانشگاه ما هم، از روز اول، مسجد منظور شده و باید ساختمان آن که نزدیک به اتمام است، کامل شود. چرا نمی گذارند مسجد دانشگاه ساخته شود؟ چه کسی مانع این کار است و ساختن این مسجد با عقاید چه کسی منافات دارد؟ ما به شایعاتی که در این باره ورد زبان ها است اشاره ای نمی کنیم، فقط بر اساس منطق و عقل سلیم می بینیم، در حالی که دانشگاه، در چندین نقطه و حتی

روز شمار

گردآوری: محمدگرشایی

۱۲ مهر

سیل شدید در سمنان سه هزار نفر را بی خانمان، هزار نفر را مجروح و حداقل ۲۰ نفر را به کام مرگ فرستاد.

۲۳ تباران
سعید نفیسی در تهران درگذشت.

۸ آذر

حرقی در جنگل های شمال روی داد که چند روز به طول انجامید و خسارات فراوان وارد کرد.

۱۹ آذر

دکتر محمد معین استاد دانشگاه و سرپرست لغت نامه «فرهنگ معین» در دفتر کار خود دچار سکته مغزی شد و به بیمارستان انتقال یافت.

۲۹ آذر

تیم ملی فوتبال ایران در بازی های آسیایی ۱۹۶۶ تایلند نایب قهرمان آسیا شد.

۲ اسفند

کارخانه مونتاز اتوبوس دوطبقه لیلاند در تهران آغاز به کار کرد، این کارخانه در ۲۰ کیلومتری جاده کرج قرار دارد.

۶ اسفند

ایستگاه تلویزیون آموزشی ایران افتتاح شد.

۱۳۴۶
1967

۱۷ اسفند

آیت الله سید حسن قمی با ارسال تلگرافی از مشهد برای هویدا نخست وزیر نسبت به لایحه حمایت از خانواده اعتراض کرد. این لایحه شامل پندهایی بود که مخالف شرع اسلام بود.

۴ آذر

جبار باغچه بان بنیانگذار مدرسه سر و لال ها در ایران درگذشت.

۱۰ آذر

قرارداد خرید خمپاره اندازهای سنگین ۸۱ و ۱۲۰ میلیمتری ساخت اسرائیل میان ایران و این دولت به امضا رسید.

۲۱ آذر

با نصب توربین خریداری شده از آمریکا و نصب آن در اراضی فرح آباد ارضعل شرقی میدان شهدای فعلی نیروی برق نیروگاه سفیدرود با شبکه های به طول ۲۴۰ کیلومتر به تهران انتقال یافت.

۳۰ بهمن

امیرعباس هویدا نخست وزیر طی نطق خود در مجلس شورای ملی از معامله بزرگ خرید اسلحه از اتحاد جماهیر شوروی پرده برداشت.

۶ اسفند

ساختمان قسمت اتومبیل سازی کارخانجات صنعتی ایران ناسیونال با سرمایه ای معادل ۴ میلیون پوند و با همکاری فنی شرکت روتس آغاز شد.

آغاز پخش برنامه های تلویزیون دولتی

امواج فرستنده موقت دولتی را که فقط دو کیلوات قدرت دارد در تهران و حومه پخش کند. روزنامه اطلاعات – دوشنبه ۲ آبان ۱۳۴۵

اولین اتوبوس های کوچک در خیابان های پایتخت

مینی بوس در تهران به کار افتاد

اتوبوس های کوچک آماده و تحویل گردید، در خطوط اتوبوسرانی بکار خواهد افتاد. طبق آموزشی که به رانندگان اتوبوس های کومچک داده شده است آنها وظیفه دارند دائم در حرکت باشند و به انتظار تکمیل ظرفیت در ایستگاه ها معطل نشوند به این ترتیب جابرای مسافران ایستگاه های بین راه نیز وجود خواهد داشت. کار اتوبوس های کوچک از ساعت شش و نیم صبح آغاز می شود و تا ساعت ۱۲ شب ادامه می یابد.

مجله بمشاد – یکشنبه ۸ آبان ۱۳۴۵

به دستور شهربانی کل کشور

کبوتر بازی ممنوع شد

شهربانی کل کشور امروز طی یک اطلاعیه کبوتربازی را در تهران ممنوع اعلام کرد و به کلاتری های پایتخت دستور داد که طبق آیین نامه امور خلافی کسانی را که مبادرت به کبوتربازی کنند جلب و شدیداً تحت تعقیب قانونی قرار دهند.

این تصمیم به خاطر خطراتی که کبوترها برای هواپیماهای جت دارند و مزاحمت کبوتربازها برای مردم اتخاذ شده است. متن اطلاعیه «در ایام اخیر با منتهای تأسف چند فروند از هواپیماهای جت، ارتش شاهنشاهی دچار حادثه اسفناک سقوط شده است و علاوه بر درگذشت عده ای افسران جوان و فداکار، با انهدام هواپیماهای مزبور خسارت بزرگی نیز به دارایی کشور وارد گردیده است. ضمن تحقیق درباره علت این حوادث تأسف آور معلوم گردیده است که اکثر اصابات کبوترهای ناچیز، در حین پرواز و طیارات، موجب این فاجعه های دردناک شده است. به قرار اظهار نظر مقامات فنی نیروی هوایی کشور شاهنشاهی، علت آسیب پذیری هواپیماهای سریع جت

در مقابل پرندگان، استحکام جسم کبوتر یا کم دوامی ساختمان جت نیست، بلکه عامل مؤثر همان سرعت زیاد هواپیماهای جت با سرعت صوت و گاهی بیشتر از آن پرواز می کنند و وقتی هواپیما با این سرعت با جسمی برخورد می نماید، ضربه وارده به قدری شدید و آنی است که محکم ترین قسمت هواپیما نیز قادر به تحمل نیست. ... علیهذا

شهربانی کل کشور به عموم کسانی که به پرواز دادن کبوتر مبادرت می کنند ابلاغ می نماید، با توجه به اهمیت موضوع پرواز دادن کبوتران و نتایج خطرناک آن و همچنین با توجه به مزاحمتی که از این راه برای همسایگان خود فراهم می نمایند که منجر به شکایات متعدد و دائمی آنها می گردد، اشتغال به این تفریح و سرگرمی مذموم را به کلی و برای همیشه ترک نمایند. شهربانی کل کشور به کلیه کلاتری ها اکید دستور داده است که خاطیان را جلب و برابر مفاد آیین نامه خلافی شدیداً تحت تعقیب قرار دهند.»

روزنامه اطلاعات – دوشنبه ۲۳ آبان ۱۳۴۵

هر چه بخواهید در ساختمان پلاسکو
ساختمان عظیم پلاسکو واقع در اسلامبول نمایشگر مرغوبترین، ارزان ترین و مطمئن ترین کالاها است. اهالی محترم پایتخت می توانند از فروشگاه های لوکس و مجلل پاساژ پلاسکو دیدن کنند و نیازمندی های عید خود را با بهایی مناسب و با اطمینان خاطر نسبت به نوع جنس تهیه نمایند.

مرکز آمار ایران نتایج سرشماری را اعلام کرد

جمعیت ایران

۲۵ میلیون و نیم نفر است

جمعیت کل کشور ۲۵/۴۸۷/۶۹۹ نفر، جمعیت شهری ۹/۸۱۰/۸۲۲ نفر، جمعیت روستایی ۱۵/۶۷۷/۸۷۷ نفر، جمعیت تهران ۲/۶۹۵/۰۰۰ نفر این نتیجه سرشماری سال ۱۳۴۵ است که صبح امروز [شنبه ۱۲ آذر ۱۳۴۵] در یک مصاحبه مطبوعاتی توسط آقای دکتر عباس جامعی رئیس آمار ایران اعلام شد.

آمار استان ها به تفکیک به شرح زیر اعلام گردید: استان مرکزی ۹/۹۵۱/۳۷۵ نفر
استان گیلان ۱/۵۷۴/۱۲۸ نفر
استان مازندران ۱/۸۴۳/۳۲۸ نفر
استان آذربایجان شرقی ۲/۶۰۴/۵۹۳ نفر

استان آذربایجان غربی ۱/۰۸۰/۶۵۹ نفر
استان کرمانشاه ۸۵۰/۰/۱۰۰ نفر
استان خوزستان ۱/۷۳۳/۰۴۳ نفر
استان فارس ۱/۵۹۱/۱۴۹ نفر

استان کرمان ۷۷۲/۷۱۰ نفر
استان خراسان ۲/۵۱۵/۰۶۳ نفر
استان اصفهان ۱/۷۰۶/۷۵۹ نفر
استان کردستان ۶۲۵/۰/۳۶ نفر

فرمانداری کل سمنان ۲۰۶/۸۳۷ نفر
فرمانداری کل همدان ۸۸۷/۶۶۳ نفر
فرمانداری کل ایلام ۱۷۶/۲۹۰ نفر
فرمانداری کل لرستان ۷۶۲/۸۱۰ نفر

فرمانداری کل چهارمحال و بختیاری ۳۰۱/۹۱۶ نفر
فرمانداری کل کهگیلویه ۱۸۵/۲۴۴ نفر
فرمانداری کل بادر و جزایر خلیج فارس ۲۵۱/۹۹۸ نفر
فرمانداری کل جزایر و بحر عمان ۳۶۶/۱۲۲ نفر

جمعیت شهر تهران ۲/۶۹۵/۰۰۰ نفر اعلام گردید که ۱/۴۱۰/۸۹۳ نفر آنها مرد و ۱/۲۸۴/۱۰۷ نفر آنها زن است. این رقم از سرشماری ۵۵۵۲۴ خانوار ساکن شهر تهران به دست آمده است.

روزنامه اطلاعات – شنبه ۱۲ آذر ۱۳۴۵

پیرمرد تاریخ ساز رفت

درگذشت دکتر مصدق

با کمال تأسف اطلاع یافتیم که امروز آقای دکتر محمد مصدق در سن ۸۷ سالگی دارفانی را بدرود گفت. آقای دکتر غلامحسین مصدق فرزند ایشان که معالجات پدر خود را زیر نظر داشت در مورد کسالت آقای دکتر محمد مصدق اظهار کرد: «از چند ماه قبل آقای دکتر مصدق به بیماری سرطان فک مبتلا گردید و بلافاصله تحت درمان قرار گرفت. با وجود معالجات منظم و دو بار عمل جراحی در بیمارستان نجمیه، متأسفانه حال ایشان از غروب چهارشنبه رو به وخامت گذاشت و این بار در ناحیه معده نیز خونریزی شروع شد و بلافاصله بار دیگر به بیمارستان نجمیه منتقل گردید، تا آنکه سحرگاه امروز چشم از جهان پوشید.» آقای دکتر مصدق در اتاق شماره ۹۲ بیمارستان نجمیه بستری بود و طی مدت بستری شدن اخیر، روزی دوبار به ایشان خون تزریق می شد و آخرین تزریق ساعت ۱۰ دیشب صورت گرفت، ولی بر اثر خونریزی شدید، تزریق خون دیگر مؤثر نشد.

روزنامه اطلاعات – یکشنبه ۱۴ اسفند ۱۳۴۵